

สารนิพนธ์

เรื่อง การเป็นเจ้าภาพโอลิมปิกเกมส์ 2020 กับผลกระทบทางเศรษฐกิจและภาพลักษณ์ของญี่ปุ่น (2011-2021)

โดย

นาย กิตติชัย โพธิ์รุ่งแจ้ง

รหัสนักศึกษา 620510816

โครงร่างวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารายวิชา 450 112 การศึกษาเอกเทศ

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2565

ลิขสิทธิ์ของอักษรศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชื่อเรื่อง การเป็นเจ้าภาพโอลิมปิกเกมส์ 2020 กับผลกระทบทางเศรษฐกิจและภาพลักษณ์ของญี่ปุ่น (2011-2021)

ผู้วิจัย นายกิตติชัย โพธิ์รุ่งแจ้ง

รหัสนักศึกษา 620510816

อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ดร.ศิปดี นพประเสริฐ

สาขาวิชา เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2565

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจของญี่ปุ่นที่เป็นผลมาจากการเป็นเจ้าภาพจัดงานมหกรรมกีฬาโอลิมปิกและพาราลิมปิกเกมส์ฤดูร้อน 2020 ตั้งแต่เป้าหมายยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจ นโยบายที่ส่งเสริมร่วมกับโอลิมปิก การแก้ปัญหาภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ค่าใช้จ่าย ผลกระทบทางเศรษฐกิจทั้งทางตรงและทางอ้อม การเสนอปรับต่อการจัดงานโอลิมปิก

มหกรรมกีฬาโอลิมปิกโตเกียว 2020 นับว่าเป็นมหกรรมกีฬาที่คนญี่ปุ่นรวมถึงผู้คนทั้งทั่วโลกตั้งตารอคอยมาตลอด และสำหรับญี่ปุ่นแล้ว โอลิมปิกเกมส์ 2020 คือความหวังครั้งสำคัญที่จะนำพาให้ประเทศชาติกลับมาเฟื่องฟูขึ้นอีกครั้งหลังจากที่ผ่านมาประเทศญี่ปุ่นต้องประสบกับวิกฤตการณ์ต่างๆนับหลายครั้ง และนอกจากนี้ญี่ปุ่นยังคาดหวังให้โอลิมปิกโตเกียว 2020 เป็นสื่อกลางในการแสดงภาพลักษณ์และวัฒนธรรมที่โดดเด่นสู่สายตานานาชาติ โอลิมปิกโตเกียว 2020 จึงกลายเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยให้ญี่ปุ่นบรรลุเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ชาติที่สำคัญหลากหลายประการ

คำสำคัญ: โอลิมปิกโตเกียว 2020 เศรษฐกิจ ญี่ปุ่น COVID-19 ภาพลักษณ์

กิตติกรรมประกาศ

บทความวิจัยเรื่อง “การเป็นเจ้าภาพโอลิมปิกเกมส์ 2020 กับผลกระทบทางเศรษฐกิจและภาพลักษณ์ของญี่ปุ่น” เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา 450 112 การศึกษาเอกเทศ (Independent Study) ประจำภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2565 บทความวิจัยชิ้นนี้สามารถสำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับการกรุณาอย่างสูงจากอาจารย์ดร.ศิบดี นพประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษาโครงร่างวิจัยที่กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดี

ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ หากมีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดประการใด ข้าพเจ้าก็ขออภัยไว้ ณ ที่นี้

กิตติชัย โพธิ์รุ่งแจ้ง

2 เมษายน 2565

สารบัญ

บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
2. คำถามวิจัย	3
3. วัตถุประสงค์	3
4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
5. ขอบจำกัดของการศึกษา	3
บทที่ 2 การทบทวนแนวความคิดและงานศึกษาที่เกี่ยวข้อง	5
1. แนวความคิด	5
2. งานศึกษาที่เกี่ยวข้อง	6
บทที่ 3 วิธีการดำเนินศึกษาค่าคว้า	9
1. วิธีการศึกษา	9
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	9
3. วิธีการดำเนินงานวิจัย	10
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล “โอลิมปิกกับเศรษฐกิจของญี่ปุ่น”	10
● จุดเริ่มต้นและการเตรียมการ	10
● COVID-19 กับอุปสรรคในการดำเนินงานและการตัดสินใจของรัฐบาล	16
บทที่ 4 ผลการศึกษา	26
1. ด้านเศรษฐกิจ	26
2. ด้านภาพลักษณ์	27
บทที่ 5 อภิปรายและสรุปผลการวิจัย	29
1. สรุปผลการวิจัย	29
2. อภิปราย	30
บรรณานุกรม	32
ประวัติย่อผู้วิจัย	36

บทที่ 1

บทนำ

1. ที่มาและความสำคัญ

“โอลิมปิก” คือ มหกรรมกีฬาที่ใหญ่ที่สุดและมีความสำคัญต่อโลกอย่างมาก ทั้งในทางด้านการเมืองและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศรวมไปถึงด้านเศรษฐกิจก็เช่นเดียวกัน แต่เดิมที่มหกรรมกีฬาโอลิมปิกมีจุดประสงค์ในการจัดตั้งเพื่อการเสริมสร้างสันติภาพผ่านการแข่งขันกีฬา ในหลายครั้งที่การแข่งขันกีฬาได้ประสบผลสำเร็จในการเสริมสร้างมิตรภาพระหว่างประเทศให้เกิดขึ้น เช่น กรณีของการทูตปิงปอง (Ping-pong Diplomacy)¹ ที่เกิดขึ้นในการแข่งขันปิงปองชิงแชมป์โลกครั้งที่ 31 ที่ประเทศญี่ปุ่น ที่มีส่วนสำคัญในการฟื้นฟูความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับสหรัฐอเมริกาให้กลับมาดีขึ้นอีกครั้งหลังจากที่ความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศได้อยู่ในความขัดแย้งมาโดยตลอดในช่วงสงครามเย็น หรือ ในโอลิมปิกฤดูหนาวปี 2018² ที่มีส่วนสำคัญในการสร้างสันติภาพในคาบสมุทรเกาหลีในขณะเดียวกันโอลิมปิกนอกจากจะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการโฆษณาชวนเชื่อและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศออกสู่สายตาชาวโลกแล้ว (ชาคร สิริสุวรรณสิทธิ์, 2564) โอลิมปิกยังเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจภายในประเทศอีกด้วย ไม่ว่าจะเป็นรายได้จากนักท่องเที่ยวที่หลั่งไหลมาจากทั่วโลกที่เข้ามาเพื่อชมการแข่งขันกีฬา รายได้จากลิขสิทธิ์การถ่ายทอดสด ผู้สนับสนุน ฯลฯ

ประเทศญี่ปุ่น ถือเป็นอีกหนึ่งประเทศที่มีความตั้งใจที่จะเป็นเจ้าภาพการแข่งขันโอลิมปิกอีกครั้งในปี 2020 หลังจากที่ได้ประสบความสำเร็จอย่างงดงามในโอลิมปิกฤดูร้อนปี 1968 รวมถึงโอลิมปิกฤดูหนาวในปี 1972 และ 1998 มาแล้ว ซึ่งทางรัฐบาลญี่ปุ่นมองว่าเป็นโอกาสที่ดีที่จะฟื้นฟูเศรษฐกิจภายในประเทศที่ซบเซามานานตลอด 7-8 ปีที่ผ่านมา (ชาคร สิริสุวรรณสิทธิ์, 2564) ในศตวรรษที่ 21 นี้ ญี่ปุ่นก้าวเข้าสู่ศตวรรษใหม่ด้วยปัญหาทางโครงสร้างมากมาย ทั้งสังคมสูงวัย ทั้งปัญหาเศรษฐกิจที่ยืดเยื้อ ล่าสุดคือภัยพิบัติที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง (ทรายแก้ว ทิพากร, 2565)

¹การทูตปิงปอง (Ping-pong Diplomacy) เป็นการแข่งขันกีฬาเทเบิลเทนนิสกระชับมิตรระหว่างสหรัฐอเมริกากับจีนเพื่อสานสัมพันธ์ทางการทูต จัดขึ้นเมื่อปี 1971 (มฤคย์ ตันนิยม, 2565)

²การแข่งขันกีฬาโอลิมปิกฤดูหนาวครั้งที่ 23 จัดขึ้นที่เมืองพยองชัง ณ สาธารณรัฐเกาหลี ในวันที่ 9-25 กุมภาพันธ์ 2018

ในปี 2011 กรุงโตเกียวได้รับคัดเลือกจากคณะกรรมการโอลิมปิกญี่ปุ่น (JOC) ให้เป็นเมืองเจ้าภาพ และได้เข้าร่วมการประมูลในการเป็นเจ้าภาพโอลิมปิกฤดูร้อน 2020 โดยมีคู่แข่งอย่าง อิสตันบูล (ตุรกี) และมาดริด (สเปน) และในปี 2013 ญี่ปุ่นก็ได้รับคัดเลือกให้เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกในที่สุดซึ่งญี่ปุ่นได้มีความตั้งใจที่จะทำใหมหกรรมกีฬาครั้งนี้ออกมายิ่งใหญ่สมกับที่นานาประเทศได้รอคอย ซึ่งจะมีผลอย่างมากในการดึงดูดนักท่องเที่ยวต่างชาติจากทั่วโลกให้เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศญี่ปุ่นได้อย่างมากอีกด้วย

จนกระทั่งปี 2020 เมื่อทั่วโลกได้ประสบกับการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ถึงแม้ว่าคณะกรรมการจัดงานโอลิมปิกจึงตัดสินใจให้เลื่อนการจัดกีฬาโอลิมปิกฤดูร้อนและพาราลิมปิกออกไป 1 ปี อย่างไรก็ตามสถานการณ์การแพร่ระบาดในช่วงเวลาดังกล่าวยังไม่มีทีท่าว่าจะคลี่คลาย ประชาชนญี่ปุ่นส่วนใหญ่ได้มีความคิดเห็นให้รัฐบาลเลื่อนการจัดออกไปก่อน (ชยพล ทองสวัสดิ์, 2564) แต่ทางฝั่งของรัฐบาลญี่ปุ่นยังคงยืนยันว่ามหกรรมกีฬาครั้งนี้จะต้องดำเนินต่อไป ด้วยเหตุผลในด้านต่างๆทั้งในเรื่องของเงินที่ได้ลงทุนในการจัดการแข่งขัน หากยกเลิกก็อาจจะต้องถูกปรับเงินเป็นจำนวนมากซึ่งมากพอที่จะนำมาสู่ความเสียหายทางด้านเศรษฐกิจอย่างมหาศาล รวมทั้งความน่าเชื่อถือจากต่างประเทศ คณะกรรมการของรัฐบาลที่จะส่งผลต่อการเลือกตั้งที่กำลังจะมาถึงในตอนนั้นอีกด้วย (The Standard Wealth, 2021) และจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 นี้เองก็ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของญี่ปุ่นเป็นอย่างมากอีกด้วย จากประเด็นดังกล่าวจึงไม่สามารถปฏิเสธได้ว่า การเป็นเจ้าภาพกีฬาโอลิมปิกมีความสำคัญต่อญี่ปุ่นเป็นอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านเศรษฐกิจ การวิจัยบ่งชี้ถึงมุ่งเน้นไปที่การศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของโอลิมปิกครั้งนี้ที่มีต่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจของญี่ปุ่นที่อยู่ในสถานะตกต่ำมานานให้กลับมารุ่งเรืองอีกครั้ง การศึกษาในครั้งนี้จะช่วยให้เข้าใจในบทบาทกีฬากับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ แนวทางการสร้างรายได้จากการจัดการแข่งขันกีฬา ซึ่งจะสามารถเป็นกรณีศึกษาที่ดีสำหรับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศผ่านกีฬาของไทยให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม

2. วัตถุประสงค์

งานวิจัยชิ้นนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของการเป็นเจ้าภาพโอลิมปิก 2020 ที่มีต่อเศรษฐกิจของญี่ปุ่น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการฟื้นฟูเศรษฐกิจ แหล่งรายได้จากการจัดโอลิมปิก เม็ดเงินที่ใช้ลงทุนในการจัดโอลิมปิก รวมถึงผลประโยชน์ในด้านอื่นๆ

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.1. สามารถนำไปต่อยอดในการศึกษาเกี่ยวกับนโยบายเศรษฐกิจญี่ปุ่นในยุคปัจจุบันได้
- 1.2. สามารถนำไปต่อยอดในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกีฬาและเศรษฐกิจได้

4. ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการเป็นเจ้าภาพโอลิมปิกของญี่ปุ่น โดยจะทำการศึกษาดังแต่ปี 2011 ซึ่งเป็นปีที่ญี่ปุ่นได้เข้าร่วมการประมูลการเป็นเจ้าภาพโอลิมปิก และศึกษาเกี่ยวกับเรื่องงบประมาณ ค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั้งช่วงก่อนการแพร่ระบาดและช่วงของการระบาด

5. ข้อจำกัดของการศึกษา

ส่วนใหญ่อาจจะจำเป็นต้องไปทำการศึกษาจากแหล่งข้อมูลที่เป็นภาษาต่างประเทศซึ่งผู้วิจัยยังไม่มีความรู้ทางด้านภาษาที่สามมากพอที่จะอ่านงานวิจัยในภาษานั้นได้ ยกเว้นภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยพอที่มีความเชี่ยวชาญอยู่ในระดับหนึ่ง นอกจากนี้การเทียบค่าเงินอาจจะมีการคลาดเคลื่อนได้เนื่องจากอัตราแลกเปลี่ยนค่าเงินที่เปลี่ยนไป รวมไปถึงการรายงานค่าใช้จ่ายที่อาจจะคาดเคลื่อนเนื่องจากแต่ละแหล่งข้อมูลจะมีการสรุปยอดที่แตกต่างกันไป

บทที่ 2

การทบทวนแนวความคิดและงานศึกษาที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่องการเป็นเจ้าภาพโอลิมปิกเกมส์ 2020 กับผลกระทบทางเศรษฐกิจของญี่ปุ่นมีการทบทวนแนวความคิดและงานศึกษาที่เกี่ยวข้องการวิจัย ซึ่งมีแนวความคิดที่มาใช้ดังนี้

1. แนวความคิด

1.1. แนวคิดโอลิมปิกกับผลประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศ (Baade & Matheson, 2016) ได้พูดถึงผลประโยชน์จากการจัดการแข่งขันโอลิมปิก 3 ประการคือ ประโยชน์ในระยะสั้นนั้นเกิดจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวจากทั่วโลกที่เดินทางเข้ามาชมการแข่งขันรวมถึงเที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงภายในประเทศที่เป็นเจ้าภาพซึ่งสร้างรายได้ต่อคนในพื้นที่ได้เป็นอย่างมาก ในระยะยาวคือเกิดการลงทุนในโครงสร้างขั้นพื้นฐานซึ่งจะมีประโยชน์ทางเศรษฐกิจในระยะยาว ในขณะที่เดียวกันสถานที่ที่น่าสนใจในสถานที่จัดการแข่งขันก็สามารถใช้ประโยชน์จากการรณรงค์ให้พื้นที่ดังกล่าวได้กลายเป็นจุดหมายปลายทางสำหรับการท่องเที่ยวในอนาคต และโอลิมปิกสามารถส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศซึ่งทำให้เกิดการค้าระหว่างประเทศที่มากขึ้นอีกด้วย และสุดท้ายผลประโยชน์ที่จับต้องไม่ได้ เช่น ความภาคภูมิใจในการได้เป็นประเทศเจ้าภาพ และได้เป็นส่วนหนึ่งในประวัติศาสตร์กีฬาของมนุษยชาติ (ชานน ลิ้มประสิทธิ์พร, 2564) (Overmyer, 2017) กล่าวว่าการเป็นเจ้าภาพโอลิมปิกมีส่วนสำคัญในการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศเจ้าภาพเป็นอย่างมากในหลายด้าน ทั้งรายได้จากการขายตั๋ว อัตราการจ้างงาน รายได้จากการถ่ายทอดสด สปอนเซอร์ และจำนวนนักท่องเที่ยวที่มากขึ้น จากสาเหตุดังกล่าวมีส่วนสำคัญทำให้มีเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจที่มากขึ้นซึ่งจะส่งผลให้เศรษฐกิจภายในประเทศนั้นเติบโตตามไปด้วย

1.2. แนวคิดมรดกทางเศรษฐกิจจากโอลิมปิก จากบทความวิจัยของ (Baade & Matheson, 2016) ได้กล่าวถึง ส่วนหนึ่งของผลประโยชน์ของโอลิมปิกในระยะยาว ได้แก่

1.2.1. สิ่งก่อสร้างและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อรองรับการแข่งขันโอลิมปิก หลังจากการแข่งขันโอลิมปิกและพาราลิมปิกได้สิ้นสุดลง สถานที่เหล่านั้นยังคงสามารถนำไปต่อยอดใช้ประโยชน์ในด้านอื่นๆต่อไปได้ เช่น ใช้ในการจัดการแข่งขันกีฬารายการอื่น ๆ นอกเหนือจากโอลิมปิก ใช้เป็นสนามเหย้าสำหรับทีมฟุตบอลระดับชาติ ใช้เป็นสถานที่สำหรับจัดคอนเสิร์ต เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่เปิดให้ผู้คนภายนอกเข้ามาเยี่ยมชม เป็นต้น นอกจากนี้การปรับปรุงสิ่งปลูกสร้างต่างๆยังมีส่วนในการสร้างทัศนียภาพที่ดีแก่ประเทศ ซึ่งเป็นสิ่งที่สามารถดึงดูดให้ประเทศกลายเป็นจุดหมายปลายทางที่น่าดึงดูดของผู้คนทั่วโลกได้อีกด้วย

1.2.2. ภาพลักษณ์ ในการแข่งขันโอลิมปิกในแต่ละครั้ง ได้กลายเป็นโอกาสครั้งสำคัญของประเทศเจ้าภาพในการเผยแพร่วัฒนธรรม เอกลักษณ์ สู่สายตาแขกผู้มาเยือนจากทั่วโลก ซึ่งได้ทำให้ประเทศเจ้าภาพนั้นได้กลายเป็นที่รู้จักและมีชื่อเสียงภาพลักษณ์ที่ดีในสายตาผู้คนทั่วโลกมากขึ้น ซึ่งจะเป็นสิ่งที่สามารถดึงดูดนักลงทุนจากทั่วโลกให้เข้ามาร่วมลงทุน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต

2. งานศึกษาที่เกี่ยวข้อง

2.1 Going for the Gold: The Economics of the Olympics. (Baade & Matheson, 2016)

โดยมีเนื้อหาในการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของโอลิมปิกในเชิงเศรษฐกิจ โดยภายในเนื้อหาได้มีการกล่าวถึงในประเด็นต่างๆ ทั้งเรื่องของ ค่าใช้จ่ายในการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกและพาราลิมปิกในยุคใหม่ที่ได้เริ่มขึ้นในปี 1896 และโอลิมปิกฤดูหนาวที่เริ่มขึ้นครั้งแรกในปี 1924 โดยกระบวนการคัดเลือกเจ้าภาพโอลิมปิกจะมีขึ้นใน 7 ปีก่อนที่จะจัดการแข่งขันจริง โดยเมืองเจ้าภาพจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด ถึงแม้ว่าทางคณะกรรมการโอลิมปิกสากลจะมีงบประมาณสนับสนุนเงินทุนบางส่วนให้แก่เจ้าภาพโอลิมปิกแล้วก็ตาม ในอดีต เมืองเจ้าภาพโอลิมปิกส่วนใหญ่มักจะเป็นประเทศอุตสาหกรรมที่ร่ำรวย ในช่วงระหว่างปี 1896-1998

เมืองเจ้าภาพกว่าร้อยละ 90 มาจากประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างเช่น ยุโรปตะวันตก สหรัฐอเมริกา หรือ แคนาดา ออสเตรเลีย และญี่ปุ่น เป็นต้น

โดยสำหรับการเสนอตัวเป็นเจ้าภาพโอลิมปิก ทางคณะกรรมการโอลิมปิกสากลจะมีการประเมินเกี่ยวกับความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานต่างๆของประเทศผู้ขอเสนอตัวเข้าร่วมคัดเลือกเป็นเจ้าภาพ ซึ่งผลที่ตามมาคือค่าใช้จ่ายต่างๆที่เกิดขึ้นในระหว่างการแข่งขัน เช่น ค่าใช้จ่ายในการจัดเตรียมสถานที่เพื่อที่จะสร้างความประทับใจให้แก่ทางคณะกรรมการที่ได้เข้ามาเยี่ยมชมเมือง ซึ่งค่าใช้จ่ายด้านนี้เป็นเพียงแค่ส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมคัดเลือกเจ้าภาพโอลิมปิก แต่อย่างไรก็ตามค่าใช้จ่ายส่วนนี้ยังถือว่าน้อยหากเทียบกับค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นหากได้รับการคัดเลือกให้เป็นเจ้าภาพโอลิมปิกอย่างเป็นทางการ

สำหรับผลกระทบที่ได้จากการจัดการแข่งขันโอลิมปิกนั้นมีทั้งในระยะสั้นและในระยะยาว ในระยะสั้นนั้นเกิดจากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาชมการแข่งขัน ซึ่งเป็นการสร้างรายได้ทางตรงต่อธุรกิจท้องถิ่นต่างๆ นอกจากนี้ก็ยังมีรายได้จากการขายตั๋วเข้าชมการแข่งขัน ผู้สนับสนุน ค่าลิขสิทธิ์การถ่ายทอดสด ค่าธรรมเนียม ฯลฯ นอกจากนี้ในส่วนของโครงการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเกมส์การแข่งขันมีแนวโน้มที่จะส่งเสริมการจ้างงานครั้งใหญ่ เช่น การสร้างหรือปรับปรุงสิ่งปลูกสร้างที่เกี่ยวข้องกับเกมส์การแข่งขัน เป็นต้น

ในขณะที่ในระยะยาวนั้นได้ก่อให้เกิดมรดกทางเศรษฐกิจมากมายที่สามารถตกทอดไปถึงผู้คนรุ่นหลังสามารถนำไปใช้ได้ เช่น สนามแข่งขันส่วนหนึ่งสามารถประยุกต์ใช้ประโยชน์ต่างๆได้แก่ เป็นสถานที่ท่องเที่ยว เป็นสถานที่สำหรับจัดงานต่างๆ เช่น จัดงานคอนเสิร์ต จัดการแข่งขันกีฬารายการอื่นๆนอกเหนือจากโอลิมปิก เช่น เป็นสนามเหย้าสำหรับทีมฟุตบอลระดับชาติ หรือสโมสรฟุตบอลท้องถิ่น หรือกีฬาอื่นๆขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ในการสร้าง เป็นต้น

แม้ว่าการเป็นเจ้าภาพโอลิมปิกจะสามารถสร้างผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจได้ แต่อย่างไรก็ตามการเป็นเจ้าภาพโอลิมปิกก็สามารถก่อให้เกิดผลกระทบในด้านลบเช่นเดียวกัน เนื่องจากในการเป็นเจ้าภาพจัดการ

แข่งขันมันมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเตรียมงานที่สูง โอลิมปิกในยุคหลังในแง่ของรายได้ในรูปแบบของเม็ดเงินมักจะทำให้ประเทศเจ้าภาพประสบปัญหาขาดทุนอยู่เสมอ นอกจากนี้ในแง่ของสิ่งปลูกสร้างต่างๆในบางที่อาจจะสามารถนำไปต่อยอดทำอย่างอื่นได้ แต่ในบางที่นั้นต้องกลายเป็นสถานที่รกร้าง บางที่อาจจะต้องถูกรื้อถอนออกไปหลังเกมส์การแข่งขันสิ้นสุดลง จากเหตุผลดังกล่าวจึงกลายเป็นประเด็นที่ยังถกเถียงกันว่าการเป็นประเทศเจ้าภาพโอลิมปิกนั้นมีความคุ้มค่าต่อเศรษฐกิจของประเทศมากแค่ไหน

2.2 Economic Impact Analysis on Olympic Host-Cities. (Overmyer, 2017) โดยมีเนื้อหาในการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของโอลิมปิกในเชิงเศรษฐกิจ โดยศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นกับเมืองหรือประเทศเจ้าภาพโอลิมปิกตั้งแต่ช่วงแอตแลนต้าเกมส์ (Atlanta; 1996) จนถึงลอนดอนเกมส์ (London; 2012) โดยทำการเปรียบเทียบในประเด็นต่างๆ ได้แก่ ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและค่าใช้จ่ายทางเศรษฐกิจ โดย Overmyer (2017) ได้สรุปไว้ว่า ในการเป็นเจ้าภาพโอลิมปิกมักมีค่าใช้จ่ายที่สูงเกินกว่าค่าใช้จ่ายในระดับชาติ การพิจารณาผลกระทบทางเศรษฐกิจโดยรวมจากการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกพิสูจน์ให้เห็นถึงความท้าทายอย่างมาก เนื่องจากจำนวนข้อมูลที่ขัดแย้งกันและความน่าเชื่อถือของแบบจำลองผลกระทบทางเศรษฐกิจที่ประมาณผลกระทบสะสม นอกจากนี้ เป็นเรื่องปกติที่รัฐบาลกลางจะใช้จ่ายเงินจำนวนมหาศาลเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการจัดการแข่ง การฟื้นฟูเมือง การปรับปรุงระบบขนส่ง ฯลฯ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและพื้นที่โดยรอบ อย่างไรก็ตาม แทนที่จะใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาล การศึกษา โครงการสวัสดิการสังคม ฯลฯ ต้นทุนค่าเสียโอกาสจะปรากฏอยู่เสมอ

นอกจากนี้ Overmyer (2017) ยังได้แนะนำว่า ด้วยการดำเนินการบางอย่าง เจ้าภาพโอลิมปิกสามารถได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจเชิงบวกหากย้อนกลับไปศึกษาเกี่ยวกับการเป็นเจ้าภาพโอลิมปิกในครั้งก่อนหน้า และศึกษาว่าทรัพยากรส่วนไหนสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายได้ เช่น การประยุกต์สถานที่ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์ ก็จะสามารถแบ่งเบาค่าใช้จ่ายได้เช่นกัน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินศึกษาคำว่า

3.1. วิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีวิธีการศึกษาโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากเอกสารระดับต่างๆได้แก่

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เช่น บทความในหนังสือพิมพ์ บทความจากเว็บไซต์ต่างๆ เช่น เว็บไซต์ทางการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโอลิมปิก เว็บไซต์ทางการของสำนักข่าวต่างๆ ความคิดเห็นที่ปรากฏในสื่อโซเชียลต่างๆ เอกสารหรืองานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวกับเรื่องของโอลิมปิก เช่น การเป็นเจ้าภาพโอลิมปิก กระบวนการคัดเลือกเจ้าภาพ รายละเอียดด้านงบประมาณ/ค่าใช้จ่าย รวมไปถึงการศึกษาผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ที่มีผลต่อการจัดการแข่งขันโอลิมปิกในครั้งนี้

โดยในการศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากบทความวิจัย เอกสารทางวิชาการ ข่าวสาร ข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับโอลิมปิก 2020 โดยศึกษาเกี่ยวกับจุดประสงค์ในการเป็นเจ้าภาพ การเตรียมการ งบประมาณ ค่าใช้จ่าย ผลประโยชน์ต่างๆที่คาดว่าจะได้รับ รวมไปถึงสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในช่วงการเตรียมการจัดการแข่งขัน เช่น สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 โดยศึกษาถึงแนวทางการแก้ปัญหา และผลกระทบที่จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของญี่ปุ่น รวมไปถึงการสอดแทรกนโยบายอื่นๆผ่านการแข่งขัน เช่น นโยบาย Cool Japan นโยบายยุทธศาสตร์การพัฒนายั่งยืน (Sustainability Strategy)

3.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1. เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัว และอินเทอร์เน็ต

3.2.2. โปรแกรม Microsoft Word / Google Docs

3.2.3. Microsoft Edge / Google chrome

3.3. วิธีการดำเนินงานวิจัย

3.3.1. ศึกษาเอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโอลิมปิก 2020 หรือการเป็นเจ้าภาพโอลิมปิกกับผลกระทบทางเศรษฐกิจ

3.3.2. เก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับโอลิมปิก 2020 ทั้งการเตรียมการในโครงการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับโอลิมปิก ค่าใช้จ่ายในการจัดโอลิมปิก แหล่งรายได้ การรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19

3.3.3. ศึกษาข้อมูลที่รวบรวมแล้วนำมาวิเคราะห์

3.3.4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

โอลิมปิกกับเศรษฐกิจของญี่ปุ่น

1. จุดเริ่มต้นและการเตรียมการ

ในยุทศวรรษ 2010 เป็นต้นมา ญี่ปุ่นประสบปัญหาทางเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นปัญหาที่สะสมมาตั้งแต่ช่วงทศวรรษที่ 1990 และนอกจากนี้สึบเนื่องมากภัยพิบัติแผ่นดินไหวและสึนามิรวมถึงโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ระเบิดเมื่อปี 2011 ทำให้ปัญหาดังกล่าวนั้นได้ส่งผลกระทบที่มากขึ้นต่อญี่ปุ่นในหลายด้านทั้งในด้านของการเมืองและเศรษฐกิจ นายชินโซ อะเบะ (Shinzo Abe)³ ได้ขึ้นมาดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีในปี 2012 ท่ามกลางวิกฤตต่างๆที่เกิดขึ้น โดยหนึ่งในเป้าหมายสำคัญที่นายอาเบะตั้งไว้คือการเป็นเจ้าภาพโอลิมปิกในปี 2020 (ทรายแก้ว ทิพากร, 2565) สึบเนื่องมาจากในอดีตเมื่อปี 1964 ประเทศญี่ปุ่นได้รับโอกาสในการเป็นจัดการแข่งขันโอลิมปิกเป็นครั้งแรก โดยโอลิมปิกในครั้งนั้นก็ได้มีส่วนสำคัญในการเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์ของญี่ปุ่นไปเป็นอย่างมาก จากเดิมที่มีภาพลักษณ์ที่เป็นผู้รุกรานที่โหดร้ายและทารุณกับประเทศเพื่อนบ้านในช่วงสงครามโลก (จินตวัฒน์ ศิริรัตน์, 2561: 119) ทำให้ญี่ปุ่นมีภาพลักษณ์ที่ดีขึ้นรวมทั้งได้รับความเชื่อมั่นจากประชาคมโลกรวมถึงยังมีส่วนสำคัญในการฟื้นฟูเศรษฐกิจของญี่ปุ่นกลับมาอีกครั้ง ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ญี่ปุ่นฟื้นขึ้นมาอีกครั้งหลังจากความพ่ายแพ้ในสงครามโลกครั้งที่ 2

³ชินโซ อาเบะ (Shinzo Abe, 1954-2022) นายกรัฐมนตรีคนที่ 57 ของญี่ปุ่น (2012-2020)

และสำหรับความคาดหวังของญี่ปุ่นโอลิมปิกในครั้งนี้ คือเม็ดเงินรายได้จำนวนมหาศาลโดยเฉพาะจากนักท่องเที่ยวต่างชาติที่อาจจะหลั่งไหลเข้ามาเพื่อมาเข้าชมการแข่งขัน โดยรัฐบาลและนักเศรษฐศาสตร์ของญี่ปุ่น คาดการณ์กันในเบื้องต้นว่า การแข่งขันกีฬาโอลิมปิก จะช่วยให้เกิดเงินสะพัดมหาศาลในภาคเศรษฐกิจ ได้แก่ 32,330 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (1.1 ล้านล้านบาท) ในภาคการก่อสร้างและการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับการเป็นเจ้าภาพกีฬาโอลิมปิกประมาณ 5,936 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (202,000 ล้านบาท) ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมโฆษณา 2,615.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (89,000 ล้านบาท) จากภาคพาณิชย์และการค้าต่างๆ (ลงทุนแมน, 2564) รวมทั้งความน่าเชื่อถือจากนานาชาติซึ่งมีส่วนสำคัญในการดึงดูดเหล่านักลงทุนจากทุกสารทิศเข้ามาลงทุนภายในประเทศ จากเหตุผลข้างต้นนับว่าเพียงพอที่จะฟื้นฟูเศรษฐกิจที่กำลังซบเซาให้กลับมาเฟื่องฟูขึ้นอีกครั้ง อย่างไรก็ตามในการเป็นเจ้าภาพจัดงานโอลิมปิกนั้นมีความใช้จ่ายที่นับว่ามหาศาลพอสมควร เบื้องต้นมีการประเมินว่าค่าใช้จ่ายอาจจะสูงถึง 7,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 240,000 ล้านบาท) (Pavitt, 2021) แต่อย่างไรก็ตามทางรัฐบาลญี่ปุ่นเองก็ได้ให้ความเชื่อมั่นว่าการเป็นเจ้าภาพกีฬาโอลิมปิกในครั้งนี้จะสร้างผลประโยชน์ที่ดีให้แก่ประเทศอย่างแน่นอน

สำหรับการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันโอลิมปิกของญี่ปุ่นนับว่าเป็นอีกหนึ่งยุทธศาสตร์สำคัญในการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจของญี่ปุ่น ในปี 2011 คณะกรรมการโอลิมปิกแห่งญี่ปุ่น (JOC) ได้เลือกให้กรุงโตเกียว (Tokyo) เป็นเมืองเจ้าภาพการแข่งขันก่อนที่จะทำการยื่นประมูลเพื่อเข้าร่วมคัดเลือกในการเป็นเจ้าภาพในปีเดียวกัน ในขณะเดียวกันฮิโรชิมา (Hiroshima) ก็เป็นอีกเมืองหนึ่งที่ได้รับการพิจารณาในการเข้าร่วมประมูลเช่นกัน แต่เนื่องจากกระแสสังคมจากสาธารณชนที่ออกมาในเชิงลบและเรื่องของเงินทุนที่ไม่เพียงพอจึงทำให้ต้องล้มเลิกไปในที่สุด (BBC, 2011) และในปี 2013 เมืองโตเกียว (Tokyo) ได้รับเลือกให้เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันโอลิมปิกโดยสามารถเอาชนะเมืองคู่แข่งที่เสนอตัวเป็นเจ้าภาพชาติอื่นอย่าง อิสตันบูล (Istanbul, Turkey) และมาดริด (Madrid, Spain) โดยหลังจากที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นเจ้าภาพโอลิมปิก 2020 ญี่ปุ่นได้ทำการเตรียมความพร้อมในหลายด้านเพื่อที่จะให้มหกรรมกีฬาโอลิมปิกในครั้งนี้เป็นโอลิมปิกที่ผู้คนทั่วโลกพร้อมให้ความสนใจ เริ่มจากการสร้างสนามกีฬาแห่งชาติขึ้นมาใหม่โดยสร้างบนพื้นที่ของสนามกีฬาแห่งชาติเดิม ซึ่งเคยใช้จัดมหกรรมโตเกียวโอลิมปิกมาแล้วในปี 1964 โดยสนามแห่งนี้ใช้ชื่อว่า “โตเกียวโอลิมปิก สเตเดียม (Tokyo Olympic Stadium)” โดยเริ่มทำการก่อสร้างขึ้นในปี 2016 ใช้

เวลา 3 ปี ในการก่อสร้าง ก่อนที่จะเสร็จสมบูรณ์ในเดือนพฤศจิกายนปี 2019 เป็นการก่อสร้างขึ้นมาใหม่หลังจากที่ทำการรื้อถอนโครงสร้างเดิมทิ้ง โดยสนามนี้รองรับผู้เข้าชมได้ 60,000 คน ใช้งบประมาณในการก่อสร้างถึง 1,400 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (42,500 ล้านบาท) (Posttoday, 2019) เป็นต้น

รูปภาพที่ 1 สนามกีฬา “โตเกียวโอลิมปิก สเตเดียม (Tokyo Olympic Stadium)” สนามกีฬาหลัก
ประจำการแข่งขันโอลิมปิก 2020

แหล่งที่มา : [ญี่ปุ่นเปิดตัวสนามกีฬาแห่งชาติสร้างเสร็จก่อนแข่งโอลิมปิกเกมส์ 8 เดือน \(matichon.co.th\)](https://www.matichon.co.th)

(2019)

รูปภาพที่ 2 นายกรัฐมนตรี ชินโซ อาเบะ แต่งตัวเป็นตัวการ์ตูน “มาริโอ้ (Mario)” จากเกม “Super Mario”

ในพิธีส่งมอบตำแหน่งเจ้าภาพโอลิมปิกในวันพิธีปิดการแข่งขันโอลิมปิกที่รีโอ เดอจาเนโร ณ ประเทศบราซิล

แหล่งที่มา : [Abe impersonated 'Super Mario' to promote Tokyo Olympics | AP News](#) (2022)

ในการเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกและพาราลิมปิกฤดูร้อนในครั้งนี้ ญี่ปุ่นได้มีแนวคิดที่จะส่งเสริมนโยบาย ‘Cool Japan’⁴ ที่รัฐบาลญี่ปุ่นเริ่มต้นไว้ตั้งแต่ปี 2010 สอดแทรกในการแข่งขันโอลิมปิกในครั้งนี้ โดยส่วนหนึ่งนโยบายดังกล่าวได้ปรากฏในพิธีส่งมอบตำแหน่งเจ้าภาพโอลิมปิกหลังสิ้นสุดงานมหกรรมกีฬาโอลิมปิกที่รีโอ เดอจาเนโรในปี 2016 ที่นายกรัฐมนตรีชินโซ อาเบะ (Shinzo Abe) ที่แต่งตัวเลียนแบบตัวละคร “มาริโอ้ (Mario)” จากซีรีส์วิดีโอเกม Super Mario โผล่ขึ้นมาจากท่อระบายน้ำ ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวได้ถูกเป็นที่พูดถึงเป็นอย่างมากในโลกสังคมออนไลน์ รวมไปถึงวิดีโอโปรโมทการแข่งขันโอลิมปิกที่ได้นำตัวการ์ตูนจากอนิเมะที่มีชื่อเสียงมาปรากฏในวิดีโออีกด้วย

⁴ Cool Japan เป็นแคมเปญอัดฉีดแหล่งพลัง Soft Power หลักที่ญี่ปุ่นมี คือวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับสื่อบันเทิงต่างๆ อย่างเช่น มังงะ อนิเมะ และเกม นโยบายนี้จัดว่าเป็นนโยบายที่ประสบความสำเร็จจนสร้างผลกำไรอย่างมหาศาลแก่ญี่ปุ่น ทำให้รายได้จากการขายและค่าลิขสิทธิ์ของผลิตภัณฑ์วัฒนธรรมญี่ปุ่นเพิ่มสูงขึ้นเป็น 12,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2002 เพิ่มขึ้น 300% จากปี 1992

ในขณะที่เดียวกัน ยังได้นำเสนอภาพลักษณ์ใหม่ในฐานะประเทศรักสิ่งแวดล้อมโดยการผลักดันแนวคิดเรื่องนวัตกรรมใหม่ที่เป็นมิตรต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์การพัฒนาย่างยั่งยืน (Sustainability Strategy)⁵ ของคณะกรรมการโอลิมปิกสากล (IOC) โดยมีการพัฒนานวัตกรรมต่างๆซึ่งมาในรูปแบบของอุปกรณ์อำนวยความสะดวกสำหรับนักกีฬา ผู้ชมและนักท่องเที่ยว ซึ่งนวัตกรรมเหล่านี้ได้ถูกนำมาใช้งานจริงในช่วงของเกมส์การแข่งขัน เช่น ยานยนต์ไฟฟ้าไร้คนขับ (e-Palette)⁶ นำมาบริการภายในหมู่บ้านนักกีฬา โดยออกแบบขึ้นมาให้เหมาะสมสำหรับภารกิจรับ-ส่งนักกีฬารวมถึง บรรดาโค้ช และทีมงานจากแต่ละชาติต่าง โดยขยายประตูสไลด์ให้กว้างกว่าเดิม พร้อมเพิ่มพื้นที่ภายในและมีเชิงบันไดพาดสำหรับวีลแชร์เพื่อรองรับสำหรับนักกีฬาพาราโอลิมปิก เพื่อให้กว้างกว่าเดิม พร้อมเพิ่มพื้นที่ภายในและมีเชิงบันไดพาดสำหรับวีลแชร์เพื่อรองรับสำหรับนักกีฬาพาราโอลิมปิก เพื่อให้ถ่ายและสะดวกต่อการเข้า-ออกพร้อมกันในจำนวนมากของนักกีฬา⁷ นอกจากนี้ยังมีคเบเพลิงที่ทำจากวัสดุรีไซเคิลจากบ้านพักชั่วคราวของผู้ประสบภัยแผ่นดินไหวและสึนามิเมื่อปี 2011 เหยี่ยวรางวัลที่ทำจากวัสดุรีไซเคิล (Recycle) ชุดแต่งกายที่ผลิตจากขยะขวดพลาสติกรีไซเคิลจากการรวบรวมของบริษัท Coca-Cola (จินตวัฒน์ ศิริรัตน์, 2561: 124-125) รวมไปถึง เตียงนอนกระดาษสำหรับนักกีฬาซึ่งหลังจากใช้งานเสร็จก็สามารถนำไปรีไซเคิล (Recycle) ใช้งานได้อีกครั้ง⁸ เป็นต้น ซึ่งจากที่กล่าวไว้ข้างต้นนั้นนับเป็นส่วนสำคัญที่ดึงดูดผู้คนทั่วโลกให้ความสนใจในมหกรรมกีฬาโอลิมปิกครั้งนี้มากขึ้นกว่าเดิม

⁵ยุทธศาสตร์การพัฒนาย่างยั่งยืน (Sustainability Strategy) เป็น 1 ใน 3 เสาหลักของ Olympic Agenda 2020 โดย Sustainability Strategy ได้รับการรับรองเมื่อปี 2016 โดยมีหลักการกลยุทธ์การดำเนินงานจะต้องตั้งอยู่บนประเด็นของความยั่งยืนใน 5 พื้นที่หลัก ดังนี้ 1) โครงสร้างพื้นฐานและพื้นที่ธรรมชาติ 2) การจัดหาและการจัดการทรัพยากร 3) การเคลื่อนย้ายและการเดินทาง 4) แรงงาน และ 5) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Natetida Bunnag, 2021)

⁶e-Palette ยานยนต์ไร้คนขับ ใช้พลังงานไฟฟ้า พัฒนาโดยโตโยต้า (Toyota)

⁷Sunsawon. (15 ตุลาคม 2562). Toyota ส่งยานยนต์ไฟฟ้าไร้คนขับสุดล้ำ 'e-Palette' รองรับนักกีฬาโตเกียวโอลิมปิก 2020. <https://khaorot.com/international-auto-market-news> สืบค้นเมื่อ 2 มีนาคม 2566

⁸Arty Siriluck. (10 มกราคม 2563). โตเกียวโอลิมปิก 2020 เปิดตัว “เตียงนอนกระดาษ” สำหรับนักกีฬา หลังจบงานรีไซเคิลได้. <https://positioningmag.com/1260062> สืบค้นเมื่อ 28 มีนาคม 2566

รูปภาพที่ 3 ยานยนต์ไร้คนขับ e-Palette ที่จะถูกนำมาใช้เป็นยานพาหนะหลักในการขนส่งนักกีฬาในช่วงระหว่างการแข่งขันโอลิมปิก 2020

แหล่งที่มา : [Toyota มอบยานยนต์ไฟฟ้าไร้คนขับสุดล้ำ ‘e-Palette’ รองรับนักกีฬาโตเกียวโอลิมปิก 2020 \(khaorot.com\) \(2019\)](#)

รูปภาพที่ 4 เตียงนอนนักกีฬาที่ทำจากกระดาษลังใช้ในห้องพักนักกีฬาโอลิมปิก 2020

แหล่งที่มา : [โตเกียวโอลิมปิก 2020 เปิดตัว “เตียงนอนกระดาษ” สำหรับนักกีฬา หลังจบงานรีไซเคิลได้](#)

[Positioning Magazine](#)

2. COVID-19 กับอุปสรรคในการดำเนินงานและการตัดสินใจของรัฐบาล

ในขณะที่การเตรียมการสู่มหกรรมกีฬาโอลิมปิกครั้งนี้กำลังดำเนินไปได้ด้วยดีนั้น ในปี 2020 ทั่วโลกได้เข้าสู่สภาวะการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ซึ่งส่งผลกระทบเป็นอย่างมากในวงกว้างทั่วโลก ซึ่งรวมไปถึงการแข่งขันโอลิมปิกในครั้งนี้ด้วยเช่นกัน ในเบื้องต้นถึงแม้ว่าจากการหารือร่วมกันระหว่างทางคณะกรรมการโอลิมปิกสากล (IOC) กับรัฐบาลญี่ปุ่นรวมถึงรัฐบาลท้องถิ่นของโตเกียวจะมีมติเห็นพ้องให้เลื่อนการแข่งขันโอลิมปิกครั้งนี้ออกไปในฤดูร้อนปี 2021⁹ แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อเข้าสู่ปี 2021 สถานการณ์การแพร่ระบาดก็ยังไม่มียี่ห่วยว่าจะลดลงแต่อย่างใด กลับกันการแพร่ระบาดกลับยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้นโดยในขณะนั้นมียอดผู้ติดเชื้อสะสมสูงถึง 335,465 คน โดยค่าเฉลี่ยต่อวันนั้นสูงถึงประมาณ 5,000 คนต่อวัน¹⁰ จนทำให้ทางรัฐบาลญี่ปุ่นจำเป็นต้องประกาศสภาวะฉุกเฉินอย่างต่อเนื่องเพื่อควบคุมการแพร่ระบาด

จากการลาออกจากตำแหน่งของนายกรัฐมนตรีชินโซ อะเบะ (Shinzo Abe) และการขึ้นมาดำรงตำแหน่งแทนของนายโยชิฮิเดะ ซูงะ (Yoshihide Suga)¹¹ ในเดือนกันยายนปี 2020 ภายใต้อาณัติความกดดันจากทั่วสารทิศ โดยเฉพาะจากภาคประชาชน จากการสำรวจสุดสัปดาห์โดย Asahi Shimbun daily (2021) พบว่า 43% ต้องการให้ยกเลิกการแข่งขัน และ 40% ต้องการให้เลื่อนออกไป ส่วนในกรณีที่มีการแข่งขันจะต้องดำเนินต่อไป ผู้ตอบแบบสำรวจ 59% กล่าวว่าพวกเขาไม่ต้องการให้มีผู้ชมในสนาม โดย 33% สนับสนุนให้มีผู้ชมสามารถเข้าชมได้ในจำนวนที่น้อย และมีเพียง 3% เห็นด้วยที่จะให้มีผู้ชมแบบเต็มความจุของสนาม¹²

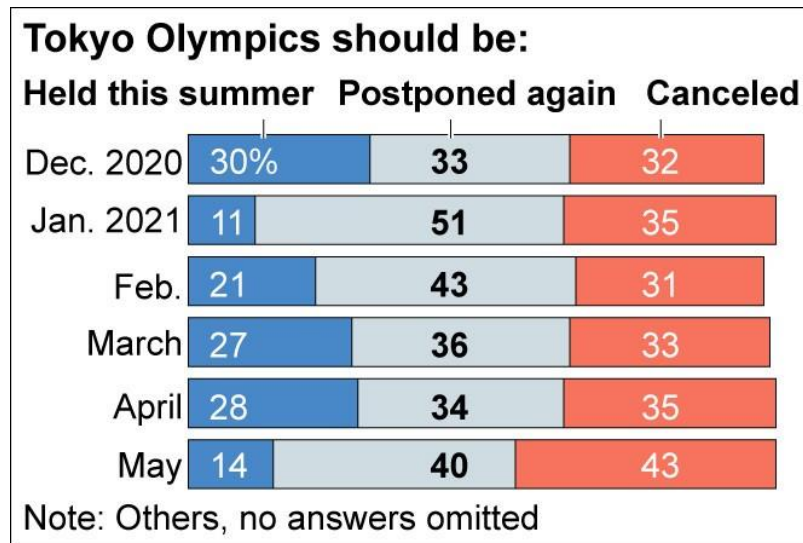
⁹ ลงทุนแมน. (19 มิถุนายน 2564). Tokyo Olympics เรื่องที่ กลืนไม่เข้าคายไม่ออก ของญี่ปุ่น. <https://www.longtunman.com/30339>

¹⁰ Facebook: สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น. วันที่ 18 มกราคม 2564. สืบค้นเมื่อ 23 มีนาคม 2566

¹¹ นายโยชิฮิเดะ ซูงะ (Yoshihide Suga) นายกรัฐมนตรีคนที่ 58 ของญี่ปุ่น (กันยายน 2020 - ตุลาคม 2021)

¹²The Asahi Shimbun. (17 May 2021). Survey: 83% against holding Tokyo Olympics this summer. <https://www.asahi.com/ajw/articles/14351670>

รูปภาพที่ 5 ผลสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการแข่งขันโอลิมปิก 2020 ท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 โดย Asahi Shimbun daily (2021) โดยสำรวจตั้งแต่เดือนธันวาคม 2020 ถึง เดือน พฤษภาคม 2021

แหล่งที่มา : [Survey: 83% against holding Tokyo Olympics this summer | The Asahi Shimbun: Breaking News, Japan News and Analysis](#) The Asahi Shimbun (2021)

[Breaking News, Japan News and Analysis](#) The Asahi Shimbun (2021)

ตารางที่ 3 ผลสำรวจความคิดเห็นสำหรับกรณีที่ต้องจัดการแข่งขันโอลิมปิกต่อไป (Asahi Shimbun daily; 2021)

ความคิดเห็น	ร้อยละ
ไม่มีผู้ชมในสนาม	59
จำกัดผู้เข้าชม	33
ผู้เข้าชมเต็มความจุ	3
อื่นๆ	5

ข้อมูลจาก : The Asahi Shimbun (2021)

ตารางที่ 2 แสดงรายได้จากการจัดการแข่งขันโอลิมปิก 2020

ที่มาของรายได้	ยอดเงิน (ล้านบาท สหรัฐ)
เงินสมทบจากคณะกรรมการโอลิมปิกสากล (IOC)	800
ผู้สนับสนุนระดับนานาชาติ	500
ผู้สนับสนุนภายในประเทศ	3,400
รายได้จากการขายตั๋ว	0
เงินประกัน	500
รวมทั้งหมด	5,200*

*รายได้ประมาณการ

และในขณะเดียวกันแรงกดดันจากทางฝ่ายการเมืองโดยเฉพาะจากฝั่งพรรคฝ่ายค้าน หากชุงะไม่สามารถเดินทางงานแข่งขันโอลิมปิกไปพร้อมกับการรับมือโควิดนี้ได้สำเร็จ อาจยังส่งผลต่อคะแนนนิยมเพื่อคว้าชัยในการเลือกตั้งนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นในครั้งที่กำลังจะมาถึง ณ ขณะนั้น¹³ ทำให้ทางรัฐบาลญี่ปุ่นยังคงยืนยันที่จะทำให้การแข่งขันกีฬาในครั้งนี้ต้องดำเนินต่อไปถึงแม้ว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 จะยังคงรุนแรงอย่างต่อเนื่องก็ตาม แม้ในขณะเดียวกันรัฐบาลจำเป็นต้องประกาศสภาวะฉุกเฉินเนื่องจากสถานการณ์ในขณะนั้นที่ญี่ปุ่นมียอดผู้ติดเชื้อสะสมในประเทศ 699,503 คน¹⁴

¹³The Standard Wealth. (25 กรกฎาคม 2564). เปิดสาเหตุ ‘ญี่ปุ่น’ ฝืนจัด ‘โอลิมปิก’ . <https://thestandard.co/olympic-tokyo-2020-reason-why-still-hosting/>

¹⁴ Facebook: สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น. วันที่ 19 พฤษภาคม 2564. สืบค้นเมื่อ 23 มีนาคม 2566

แต่ด้วยเหตุผลที่สำคัญคือหากยกเลิกการจัดการแข่งขันจะเกิดความเสียหายเป็นอย่างมากต่อเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งในเรื่องของเม็ดเงินที่ได้ใช้จ่ายไปกับการจัดการแข่งขันไม่ว่าจะเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดสถานที่จัดการแข่งขันจำนวนทั้งหมด 7,500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (256,000 ล้านบาท) งบด้านการบริการต่างๆรวมทั้งหมด 6,800 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (232,000 ล้านบาท) หากรวมค่าใช้จ่ายในด้านอื่นๆก็จะรวมทั้งหมดสูงถึง 15,400 ล้านดอลลาร์สหรัฐ¹⁵ โดยเดิมที่เบื้องต้นมีการประเมินค่าใช้จ่ายทั้งหมดไว้ที่ 5,528 ล้านดอลลาร์สหรัฐ¹⁶ ถึงแม้ว่าญี่ปุ่นจะมีรายได้จากการสนับสนุนของธุรกิจในประเทศ คิดเป็นมูลค่า 3,400 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (116,000 ล้านบาท) รองลงมาเป็นเงินช่วยเหลือจำนวน 800 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (27,348 ล้านบาท) ของคณะกรรมการโอลิมปิกสากล (IOC) ซึ่งเป็นมูลค่าเท่ากับยอดจำหน่ายตั๋วชมการแข่งขัน 800 (27,348 ล้านบาท) ล้านดอลลาร์สหรัฐ นอกนั้นเป็นรายได้เพิ่มเติมอื่น 700 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (23,929.5 ล้านบาท) และเงินประกันจำนวน 500 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (17,092.5 ล้านบาท) สำหรับการเลื่อนการแข่งขัน ขณะที่ค่าลิขสิทธิ์การถ่ายทอดสดทางโทรทัศน์คือ 100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (3,418.5 ล้านบาท) แต่โดยรวมแล้วทางรัฐบาลยังต้องออกค่าใช้จ่ายด้วยตัวเองถึง 2,100 ล้านดอลลาร์ (71,788.5 ล้านบาท)¹⁷ ถ้ายกเลิกก็จะทำให้ค่าใช้จ่ายส่วนดังกล่าวต้องสูญเปล่าไป จากผลวิจัยของธนาคารแห่งชาติญี่ปุ่น (ญี่ปุ่น: 日本銀行; Bank of Japan) เมื่อปี 2016 ระบุว่าค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันจะทำให้ผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ (GDP) เพิ่มขึ้นสูงสุดเพียงแค่ประมาณ 0.6% ในปี 2018 และต่ำกว่า 0.2% ในปี 2020 แต่สิ่งที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดคือภาคการท่องเที่ยวญี่ปุ่น ในปี 2019 ญี่ปุ่นได้ต้อนรับนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นจำนวนสูงถึง 31.9 ล้านคน ซึ่งทั้งหมดนี้มีมูลค่าการใช้จ่ายอยู่ที่ 36,200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (1.43 ล้านล้านบาท) โดย สถาบันวิจัยโนมูระ (Nomura Securities) คาดการณ์ว่าการใช้จ่ายจะอยู่ที่ 1,810 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (71,500 ล้านบาท) จากการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับงานโอลิมปิกในปี 2563 ซึ่งหากโอลิมปิกถูกยกเลิกก็จะส่งผลให้ญี่ปุ่นต้องสูญเสิรายได้ในส่วนนี้ไป

¹⁵Moneybuffalo. (1 สิงหาคม 2564). ญี่ปุ่นจัด “Tokyo Olympics 2020” ใช้เงินเท่าไร ?.

<https://www.moneybuffalo.in.th/economy/cost-of-tokyo-olympics-2020>

¹⁶ทรายแก้ว ทิพากร. (2565). โอลิมปิกโตเกียว 2020 โอลิมปิกครั้งที่สองของญี่ปุ่น <http://www.ias.chula.ac.th/tag/japan-asean-studies-center/?navmenu=asiatrend&post=3565>

¹⁷International Olympic Committee. (21 June 2022). Tokyo 2020 Organising Committee publishes final balanced budget. <https://olympics.com/ioc/news/tokyo-2020-organising-committee-publishes-final-balanced-budget>

คิอิชิ มุราชิมะ (Kiichi Murashima) นักเศรษฐศาสตร์จาก Citigroup Global Markets Japan ระบุว่าความเสียหายจากการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับโอลิมปิก อาจจะทำให้จีดีพีในช่วงไตรมาสที่ 3 (กรกฎาคม-กันยายน) ลดลง 0.2 เปอร์เซ็นต์เมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า แต่อย่างไรก็ตามสิ่งที่กังวลคือสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ซึ่งส่งผลกระทบต่อญี่ปุ่นและทั่วโลกซึ่งอาจจะทำให้อัตราการเติบโตของ GDP ของญี่ปุ่นในช่วงไตรมาสที่ 3 นั้น อาจจะกลายเป็น 0 หรืออาจจะติดลบได้¹⁸ ส่วนในด้านของค่าปรับหากทำยกเลิกการแข่งขันออกไปทางรัฐบาลญี่ปุ่น จะต้องเสียค่าปรับแก่ คณะกรรมการโอลิมปิกสากล (IOC) สูงถึง 12,600 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 430,000 ล้านบาท)¹⁹ และนอกจากนี้ก็จะส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือของประเทศซึ่งจะส่งผลเสียต่อเศรษฐกิจของ ญี่ปุ่นในระยะยาวอีกด้วย

ในขณะที่การจัดการแข่งขันโอลิมปิกท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดกำลังเป็นที่น่ากังวลนั้น ทางองค์การอนามัยโลก (WHO) นำโดย ดร.ไมเคิล เจ.ไรอัน (Dr.Michael J.Ryan)²⁰ ผู้อำนวยการบริหารองค์การอนามัยโลก (WHO; World Health Organization) ได้ออกมาแสดงความเชื่อมั่นไปถึงทางญี่ปุ่นและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการจัดการแข่งขันโอลิมปิกท่ามกลางสถานการณ์การแพร่ระบาดที่สามารถดำเนินต่อไปได้และเชื่อมั่นว่าคณะกรรมการโอลิมปิกสากลและเมืองเจ้าภาพอย่างโตเกียว และรัฐบาลญี่ปุ่นจะตัดสินใจได้ถูกต้องเกี่ยวกับวิธีการที่ดีที่สุด จัดการความเสี่ยง และกำลังทำงานอย่างหนักในขณะนี้เพื่อให้แน่ใจว่าความเสี่ยงเหล่านั้นได้รับการจัดการอย่างดี²¹

¹⁸(3 March 2020). Lots to lose: Coronavirus threatens Japan's Olympics 2020.

<https://www.aljazeera.com/economy/2020/3/3/lots-to-lose-coronavirus-threatens-japans-olympics-2020>

¹⁹Narisara Suepaisal. (16 กรกฎาคม 2564). โอลิมปิกนี้ไม่กลัวโควิด ญี่ปุ่นกับปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ต้องจัด Tokyo 2020 Olympics ต่อไป.

<https://thematter.co/social/tokyo-2020-olympics-economy/149381>

²⁰ดร.ไมเคิล เจ.ไรอัน (Dr.Michael J.Ryan) ผู้อำนวยการบริหารองค์การอนามัยโลก (WHO; 1990 - ปัจจุบัน)

²¹IOC (2021) เข้าถึงได้จาก <https://olympics.com/ioc/news/who-director-general-may-these-games-be-the-moment-that-unites-the-world-and-ignites-the-solidarity-and-determination-we-need-to-end-the-pandemic-together>

นอกจากนี้ นายเตโวโดรส อัดฮาโนม เกอเบรอฮีเยอซุส (Tedros Adhanom Ghebreyesus)²² ผู้อำนวยการองค์การอนามัยโลก (WHO) ก็ได้ให้ความเชื่อมั่นแก่ทางคณะผู้จัดการแข่งขันโอลิมปิก และประกาศว่าพร้อมให้ความช่วยเหลือแก่รัฐบาลญี่ปุ่นในการรับมือกับสถานการณ์ COVID-19 ไม่ว่าจะเป็นการช่วยเหลือการเตรียมการแข่งขันโดยให้คำแนะนำทางเทคนิคแก่ IOC และญี่ปุ่นเกี่ยวกับวิธีการปกป้องสุขภาพของประชาชน การสนับสนุนเรื่องอุปกรณ์การแพทย์ วัคซีน ฯลฯ²³ การแข่งขันกีฬาโอลิมปิกจึงยังคงดำเนินต่อไปภายใต้การสนับสนุนความร่วมมือระหว่างผู้อำนวยการองค์การอนามัยโลก (WHO) คณะกรรมการโอลิมปิกสากล (IOC) และรัฐบาลญี่ปุ่น โดยทางญี่ปุ่นได้ออกมาตรการที่เข้มงวดเพื่อควบคุมการแพร่ระบาด²⁴ โดยได้ทำการออกคู่มือปฏิบัติสำหรับแจกจ่ายให้กับนักกีฬาและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง โดยรายละเอียดดังตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงมาตรการการรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 สำหรับการแข่งขันโอลิมปิก 2020

การตรวจสอบและคัดกรอง	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้เข้าร่วมการแข่งขันทั้งหมด ตั้งแต่ นักกีฬาจนถึงผู้ชม จะต้องทำการตรวจหาเชื้อโควิด-19 สองครั้งในสองวันในระยะเวลาห่างกันภายใน 96 ชั่วโมงหลังจากบินไปญี่ปุ่น การทดสอบทั้งสองแบบจะต้องใช้วิธีใดวิธีหนึ่งที่ได้รับอนุมัติจากหน่วยงานด้านสุขภาพของญี่ปุ่น และต้องทำการทดสอบอย่างน้อย 1 ใน 2 อย่างภายใน 72 ชั่วโมงก่อนออกเดินทาง
----------------------	--

²²นายเตโวโดรส อัดฮาโนม เกอเบรอฮีเยอซุส (Tedros Adhanom Ghebreyesus) ผู้อำนวยการองค์การอนามัยโลก (WHO; 2017 - ปัจจุบัน)

²³ผู้จัดการออนไลน์. (7 พฤศจิกายน 2020). 'ญี่ปุ่น' จับมือ 'องค์การอนามัยโลก' ป้องกันโควิด-19 พร้อมลุยโอลิมปิก 2020. <https://mgronline.com/sport/detail/9630000115274>

²⁴Morgan Winsor. (10 July 2021). What are the COVID rules at the Olympics, from spectators to vaccinations?. [What are the COVID rules at the Olympics, from spectators to vaccinations? - ABC News \(go.com\)](https://www.abc.com.au/news/2021-07-10/what-are-the-covid-rules-at-the-olympics-from-spectators-to-vaccinations/10157444)

ตารางที่ 3 แสดงมาตรการการรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 สำหรับการแข่งขัน

โอลิมปิก 2020 (ต่อ)

<p>การตรวจสอบและคัดกรอง</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● สำหรับบุคคลทั่วไปต้องได้รับใบรับรองผลการทดสอบ COVID-19 ที่เป็นลบ เพื่อนำติดตัวไปที่ญี่ปุ่นและเตรียมแสดงก่อนขึ้นเครื่อง หากผลการทดสอบเป็นบวกหรือพบอาการใดๆ ที่ใกล้เคียงกับการติดเชื้อโควิด-19 ในช่วง 14 วันก่อนการเดินทาง จะต้องถูกกักตัวทันทีตามกฎหมายของท้องถิ่น เมื่อเดินทางมาถึงประเทศญี่ปุ่น บุคคลทั่วไปต้องทำการทดสอบหาปริมาณแอนติเจน (Antigen) ของเชื้อโควิด-19 ในน้ำลายที่สนามบิน ผู้ที่มีผลตรวจเป็นบวก จะต้องทำการกักตัวหรือเข้ารับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลตามคำแนะนำของหน่วยงานด้านสุขภาพของญี่ปุ่น ● นักกีฬาและเจ้าหน้าที่ที่มีผลตรวจเป็นบวกที่สนามบินจะถูกนำส่งไปยังคลินิก COVID-19 ที่หมู่บ้านโอลิมปิกและพาราลิมปิกโดยเฉพาะ เพื่อรับการทดสอบ PCR หลังโพรงจมูกเพื่อยืนยันผล หากผลตรวจออกมาเป็นบวก พวกเขาต้องแยกตัวหรือรับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาล ตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขของญี่ปุ่นเช่นเดียวกัน ● ในขณะเดียวกัน ผู้เข้าร่วมการแข่งขันที่อาศัยอยู่ในญี่ปุ่นจะต้องปฏิบัติตามมาตรการรับมือ COVID-19 ในท้องถิ่นที่มีอยู่แล้วต่อไป พวกเขาต้องทำการทดสอบ COVID-19 72 ชั่วโมงก่อนที่จะมาถึงหมู่บ้านโอลิมปิกและพาราลิมปิกหรือก่อนเข้าร่วมการแข่งขันรวมถึงการการฝึกซ้อมอย่างเป็นทางการ ● ในระหว่างเกมการแข่งขัน นักกีฬาและผู้ใกล้ชิดจะต้องผ่านการทดสอบทุกวัน ผู้เข้าร่วมคนอื่นๆจะได้เข้าร่วมการทดสอบทุกวันเป็นระยะเวลา 3 วัน
-----------------------------	---

	<p>หลังจากเดินทางมาถึงญี่ปุ่น</p> <ul style="list-style-type: none"> ● แต่ละบุคคลจะถูกตรวจวัดอุณหภูมิทุกครั้งที่เข้าไปในหมู่บ้านโอลิมปิกและพาราลิมปิกหรือสถานที่จัดการแข่งขัน ผู้ที่มีอาการ COVID-19 หรือเพิ่งตรวจพบเชื้อไวรัสจะถูกปฏิเสธไม่ให้เข้า ● นอกเหนือจากการดำเนินมาตรการรับมือดังกล่าวทั้งหมดแล้ว ผู้เข้าร่วมการแข่งขันที่เดินทางมาจากประเทศที่รัฐบาลญี่ปุ่นระบุว่ามีความเสี่ยงต่อโควิด-19 ในระดับที่สูงกว่าจะต้องปฏิบัติตามกฎชุดเพิ่มเติมก่อนเดินทางมาถึงและระหว่างที่พำนักในญี่ปุ่น รายชื่อประเทศดังกล่าวแบ่งออกเป็นสองกลุ่มซึ่งกำหนดโดยรัฐบาลญี่ปุ่นและอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ ● นักกีฬา เจ้าหน้าที่ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องรวมถึงนักข่าวที่เดินทางมาจากประเทศที่มีรายชื่ออยู่ในกลุ่มที่ 1 จะต้องได้รับการตรวจหาเชื้อโควิด-19 ทุกวันเป็นเวลา 7 วันก่อนบินไปญี่ปุ่น และต้องมีปฏิสัมพันธ์ทางกายกับผู้อื่นให้น้อยที่สุด ส่วนผู้ที่มาจากประเทศที่อยู่ในกลุ่มที่ 2 จะต้องเข้ารับการตรวจทุกวันเป็นเวลา 3 วันก่อนออกเดินทาง และรักษาปฏิสัมพันธ์ทางกายกับผู้อื่นให้น้อยที่สุด ● เมื่อเดินทางถึงประเทศญี่ปุ่น นักกีฬาและเจ้าหน้าที่จากประเทศทั้งสองกลุ่มจะได้รับการทดสอบทุกวัน เช่นเดียวกับนักกีฬาและเจ้าหน้าที่ทุกคน และจะไม่อนุญาตให้มีปฏิสัมพันธ์ทางร่างกายกับบุคคลใดก็ตามจากทีม คณะผู้แทน หรือประเทศอื่นในครั้งต่อไปเป็นเวลา 3 วัน ● ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆที่มาจากประเทศที่ระบุไว้ในกลุ่มที่ 1 จะได้รับการทดสอบทุกวันเป็นเวลาเจ็ดวันหลังจากเดินทางมาถึงประเทศญี่ปุ่น ส่วนผู้
--	---

	<p>ที่มาจากประเทศที่อยู่ในกลุ่มที่ 2 จะได้รับการทดสอบใน 3 วันแรกหลังจากเดินทางมาถึง หลังจากนั้นผลการทดสอบจะถูกกำหนดตามลักษณะของบทบาทของพวกเขา ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากประเทศในทั้งสองกลุ่มจะไม่สามารถอนุญาตให้มีปฏิสัมพันธ์ทางร่างกายกับใครก็ตามจากคณะผู้แทนหรือประเทศอื่นเป็นเวลาสามวันหลังจากเดินทางมาถึง</p>
<p>การกักตัว</p>	<p>ผู้เข้าร่วมเกมทั้งหมดที่ไม่ได้อาศัยอยู่ในญี่ปุ่นจะต้องกักตัวในที่พักเมื่อเดินทางมาถึงเป็นเวลา 3 วันถัดไป ในช่วงเวลาดังกล่าว บุคคล ยกเว้นผู้ที่เดินทางมาจากประเทศที่มีรายชื่ออยู่ในกลุ่มที่ 1 และ 2 จะได้รับอนุญาตให้ทำกิจกรรมที่จำเป็นเกี่ยวกับเกมการแข่งขัน หากตรวจหาเชื้อโควิด-19 เป็นลบทุกวัน</p>
<p>การฉีดวัคซีน</p>	<p>แม้ว่าผู้จัดงานจะสนับสนุนให้ทุกคนได้รับการฉีดวัคซีนป้องกัน COVID-19 แต่ในหนังสือคู่มือระบุว่า การสร้างภูมิคุ้มกันไม่ใช่ข้อกำหนดในการเข้าร่วมการแข่งขัน แต่อย่างไรก็ตาม กฎและแนวทางปฏิบัติทั้งหมดที่ระบุไว้ในคู่มือนี้จะใช้บังคับโดยไม่คำนึงว่ามีคนได้รับวัคซีนหรือไม่</p>
<p>การสวมหน้ากาก, ล้างมือ และการรักษาระยะห่าง</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● ผู้เข้าร่วมเกมทุกคนต้องสวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลา ยกเว้นขณะรับประทานอาหาร ดื่มน้ำ ฝึกซ้อม แข่งขัน หรือนอนหลับ ให้ล้างมือและฆ่าเชื้อโรคเป็นประจำ ลดปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น และหลีกเลี่ยงพื้นที่ปิดและฝูงชนคับคั่ง ● ต้องรักษาระยะห่างจากนักกีฬา 2 เมตร และห่างจากผู้อื่นอย่างน้อย 1 เมตรตลอดเวลา รวมถึงในพื้นที่ปฏิบัติงาน ควรหลีกเลี่ยงการสัมผัสร่างกายที่ไม่จำเป็น เช่น การกอด การทักทาย และการจับมือ ● แต่ละคนควรรับประทานอาหารตามลำพังหรือห่างจากผู้อื่น 2 เมตร เว้นแต่

	จะได้รับคำแนะนำเป็นอย่างอื่น
การขนส่งสาธารณะ	ผู้เข้าร่วมการแข่งขันทุกคน ยกเว้นผู้ที่อาศัยอยู่ในญี่ปุ่น ถูกห้ามใช้ระบบขนส่งสาธารณะในช่วง 14 วันแรกของการพำนักในประเทศ เว้นแต่จะเป็นทางเลือกเดียวในการเดินทางไปยังสถานที่บางแห่ง เช่น สถานที่จัดงานในเมืองห่างไกล โดยต้องใช้นานพาหนะของกรมโดยเฉพาะหรือบริการขนส่งโดยรถแท็กซี่เช่าเมื่อเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางที่ได้รับอนุญาต

ข้อมูลจาก : [What are the COVID rules at the Olympics, from spectators to vaccinations? - ABC News \(go.com\)](https://www.abcnews.com/news/50120611/olympics-covid-19-rules) (2021)

ถึงแม้ว่าทางรัฐบาลญี่ปุ่นซึ่งเป็นผู้จัดการแข่งขันจะมีมาตรการการรับมือกับการแพร่ระบาดที่เข้มงวดแล้วก็ตาม แต่ก็ยังพบว่ามินิกกีฬารวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องคนอื่นๆ ติดเชื้อโควิด-19 โดยเฉพาะก่อนที่การแข่งขันจะเริ่มต้นขึ้นพบผู้ติดเชื้อมากถึง 71 ราย แต่อย่างไรก็ตาม ทางคณะกรรมการโอลิมปิกสากลยังคงยืนยันว่าการแข่งขันโอลิมปิกจะต้องดำเนินต่อไป²⁵

²⁵BBC. (22 กรกฎาคม 2021). 'โตเกียว 2020 : วิกฤตโควิด-19 ในญี่ปุ่นและชะตากรรมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก. <https://www.bbc.com/thai/international-57921658>

บทที่ 4

ผลการศึกษา

จากการศึกษาเกี่ยวกับการเป็นเจ้าภาพโอลิมปิกเกมส์ 2020 กับผลกระทบทางเศรษฐกิจของญี่ปุ่น พบว่าการเป็นเจ้าภาพการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกเกมส์ของญี่ปุ่นส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจรวมถึงภาพลักษณ์ของญี่ปุ่นทั้งในด้านบวก และด้านลบ รวมถึงผลกระทบทั้งในระยะสั้นและในระยะยาวอีกด้วย

จากการวิเคราะห์ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงผลกระทบจากการจัดการแข่งขันโอลิมปิกในด้านต่างๆดังนี้

4.1. ด้านเศรษฐกิจ

ถึงแม้ว่า มหกรรมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกและพาราลิมปิกฤดูร้อน 2020 จะสามารถดำเนินต่อไปได้จนถึงสิ้นสุดลงไปได้ด้วยดี แต่ผลจากการจัดงานท่ามกลางสภาวะการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ซึ่งส่งผลให้โอลิมปิกครั้งนี้จำเป็นต้องดำเนินการแข่งขันโดยปราศจากผู้ชมในสนาม ซึ่งผลที่ตามมาคือทำให้สูญเสียรายได้ทางตรงอย่างมหาศาลในการคาดการณ์ของสถาบันวิจัยโนมูระ (Nomura Securities) ที่ประมาณการว่าผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจจาก Tokyo 2020 จะอยู่ที่ประมาณ 16,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (546,960 ล้านบาท) หากผู้ชมได้รับอนุญาตเข้าชมในแต่ละสนามเต็มตามขีดที่กำหนดไว้²⁶ แต่ท้ายที่สุดการที่โอลิมปิกในครั้งนี้ที่ต้องจัดการแข่งขันแบบปราศจากผู้ชมจึงส่งผลทำให้ญี่ปุ่นประสบกับสถานะขาดทุนมากถึงประมาณ 7,800 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (267,000 ล้านบาท) ในขณะเดียวกันการที่ญี่ปุ่นตัดสินใจที่จะจัดการแข่งขันต่อไปจึงทำให้เกิดภาระค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้นมาจากเดิม โดยส่วนที่เพิ่มขึ้นมาคือค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับมาตรการการรับมือกับ COVID-19 ที่เพิ่มขึ้นมาจากเดิมอีก 900 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (30,766.5 ล้านบาท) ทำให้ค่าใช้จ่ายเพิ่มสูงขึ้นเป็น 15,400 ดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 530,000 ล้านบาท) ถึงแม้ว่าการจัดงานกีฬาโอลิมปิกในครั้งนี้จะมีส่วนในการกระตุ้นค่า GDP ให้เพิ่มขึ้นประมาณ 2,260 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (77,258 ล้านบาท) แต่ถ้านับในส่วนของผลสุทธิแล้วยังคงสูญเสียไปประมาณ 5,270 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (180,155 ล้านบาท)

²⁶ The Standard Wealth. (7 สิงหาคม 2564). Tokyo 2020 ทำเศรษฐกิจญี่ปุ่น 'เจ็บ' แค่ไหน? กับการเป็นเจ้าภาพโอลิมปิกเกมส์ที่ขอบสนามโล่งที่สุดในประวัติศาสตร์. <https://thestandard.co/olympic-tokyo-2020-japanese-economic/>

ตารางที่ 3 ค่าใช้จ่ายในการจัดการแข่งขันโอลิมปิก (อ้างอิงจากงบประมาณ)

ประเภทการใช้จ่าย (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)	
งบประมาณที่เกี่ยวข้องของกับสถานที่ เช่น สนามแข่งขัน ฯลฯ	8,600
การบริการ	5,800
การรับมือการแพร่ระบาดของโควิด-19	900
อื่นๆ	100
รวม	15,400

ข้อมูลจาก : [Tokyo 2020 estimates total cost of \\$13.6 billion, claims saving on 2020 estimate \(insidethegames.biz\)](#) (Pavitt, 2021)

4.2. ด้านภาพลักษณ์

ถึงแม้ว่าด้านผลประโยชน์ในเชิงผลกำไรทางเศรษฐกิจอาจจะไม่ประสบผลสำเร็จตามที่คาดการณ์ไว้ แต่ในทางกลับกันในแง่ของผลประโยชน์ที่จับต้องไม่ได้ อย่างเช่น โอลิมปิกในครั้งนี้มีส่วนสำคัญที่ทำให้ Soft Power ของญี่ปุ่นนั้นได้แข็งแกร่งมากขึ้นกว่าเดิม สืบเนื่องจากแนวคิดในการส่งเสริมนโยบาย Cool Japan ผ่านการแข่งขันโอลิมปิกในครั้งนี้ โดยในระหว่างการแข่งขันโอลิมปิกนี้ญี่ปุ่นได้สอดแทรก Soft Power ที่มีชื่อเสียงของประเทศเข้าไปในส่วนหนึ่งของการแข่งขัน เช่น การนำตัวละครอนิเมะที่มีชื่อเสียงมาใช้เป็นมาสคอตประจำการแข่งขัน การนำเพลงประกอบอนิเมะมาเป็นดนตรีประกอบการแข่งขัน หรือการที่ผู้เข้าแข่งขันหลายคนได้แสดงท่าทางเลียนแบบตัวละครอนิเมะเรื่องดัง เช่น วันพีซ (One Piece) ดังที่ปรากฏในภาพที่ 6 และ ภาพที่ 7 ซึ่งทำให้ผู้ชมกีฬาได้สัมผัสและเกิดความสนใจต่อวัฒนธรรมด้านนี้ของญี่ปุ่นมากขึ้นกว่าเดิม

ภาพที่ 6 มิลเทียดิส เทนโทกลู (Miltiadis Tentoglou) นักกีฬากระโดดไกลชาวกรีซ กำลังแสดงท่าทาง “Second Gear” ของตัวละคร “มังกี้ ดี ลูฟี่ (Monkey D. Luffy)” จากอนิเมะเรื่อง “วันพีซ (One Piece)”

ภาพที่ 7 เพย์ตัน อ็อตเตอร์ดาห์ล (Payton Otterdahl) นักกีฬาทุ่มน้ำหนักชาวอเมริกัน กำลังแสดงท่าทาง “Super!!!” ของตัวละคร “แฟรงกี้ (Franky)” จากอนิเมะเรื่อง “วันพีซ (One Piece)”

แหล่งที่มา : [คุ้มแล้ว! ‘Tokyo 2020’ โอลิมปิกที่ไม่ทำเงิน แต่เพิ่มอิทธิพล ‘Soft Power’ ให้ญี่ปุ่นกระหึ่มโลก – THE STANDARD \(2021\)](#)

นอกจากนี้การที่ญี่ปุ่นได้นำนวัตกรรมรูปแบบใหม่ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมาใช้งานในโอลิมปิกครั้งนี้ ซึ่งเป็นการส่งเสริมภาพลักษณ์ใหม่ของประเทศในฐานะประเทศรักสิ่งแวดล้อมและยังเป็นการแสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีของประเทศอีกด้วย และภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ที่เกือบจะทำให้โอลิมปิกในครั้งนี้อาจยกเลิกไป ญี่ปุ่นได้ถือโอกาสในการพลิกวิกฤติให้เป็นโอกาสด้วยการแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการควบคุมการแพร่ระบาดไม่ให้ลุกลามไปในวงกว้าง ทำให้โอลิมปิกในครั้งนี้อาจได้รับเสียงชื่นชมเป็นอย่างมากจากนานาชาติ เช่น โดยเฉพาะจาก นายโทมัส บาค (Thomas Bach) ประธานโอลิมปิกสากล ที่มีให้ต่ออดีตนายกรัฐมนตรีของญี่ปุ่น ชินโซ อาเบะ (Shinzo Abe) ทำให้นายอาเบะได้รับมอบรางวัลเกียรติยศ Olympic Order เพื่อแสดงความนับถือผู้นำที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของญี่ปุ่น²⁷ และด้วยความสำเร็จในด้านนี้เอง ได้ส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีกว่าเดิมของญี่ปุ่นให้ประจักษ์ต่อโลก รวมถึงด้วยความแข็งแกร่งของ Soft Power ญี่ปุ่นที่มากขึ้นหลังจากนี้จะมียุทธศาสตร์ที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของญี่ปุ่นในอนาคต โดยเฉพาะเมื่อในวันที่สถานการณ์การแพร่ระบาดนั้นเริ่มคลี่คลายลงนั้นมาถึง

²⁷ทีมงานเพจนักวิ่งมีहनวด. (12 กรกฎาคม 2565). อ่าลา "ชินโซ อาเบะ" ผู้นำที่ทุ่มเทเพื่อวงการกีฬา. <https://stadiumth.com/columns/detail?id=313&tab=inter>

บทที่ 5

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

5.1. สรุปผลการวิจัย

สืบเนื่องจากความสำเร็จจากโอลิมปิกในปี 1964 ที่นอกจากจะสร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้แก่ญี่ปุ่นแล้ว ยังมีส่วนสำคัญในการฟื้นฟูเศรษฐกิจที่ย่ำแย่มาตั้งแต่สิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 ทำให้เศรษฐกิจของญี่ปุ่นเฟื่องฟูขึ้นมา หลังจากนั้น และนอกจากนี้ยังมีส่วนสำคัญในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่างๆที่สามารถต่อยอดมาจนถึงปัจจุบันนี้ เช่น สนามกีฬา ระบบขนส่งมวลชนอย่างรวดเร็วสูงชันกันเซน ในทศวรรษที่ 2010 เป็นต้นมา ญี่ปุ่นได้ประสบปัญหาหลายด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจที่เป็นผลพวงสะสมจากช่วงเศรษฐกิจฟองสบู่แตกตั้งแต่ช่วงต้นทศวรรษที่ 1990 รวมถึงภัยพิบัติจากแผ่นดินไหวและสึนามิเมื่อปี 2011 ซึ่งได้สร้างความเสียหายต่อเศรษฐกิจของญี่ปุ่นเป็นอย่างมาก เพื่อที่จะฟื้นฟูเศรษฐกิจรวมถึงความเชื่อมั่นจากนานาชาติ ทำให้ญี่ปุ่นได้จุดประกายความหวังที่จะผลักดันให้โอลิมปิก 2020 ประสบความสำเร็จอีกครั้ง แต่อย่างไรก็ตามการจัดโอลิมปิกในแต่ละครั้งนั้นมีค่าใช้จ่ายในระดับที่สูงมาก ส่วนหนึ่งในงานวิจัยของ Stephen Wade (2020) อ้างอิงถึงการจัดโอลิมปิกไว้ว่า “มีความเสี่ยงสูงเกินกว่าที่เมืองหนึ่งจะรับได้” สืบเนื่องจากเจ้าภาพโอลิมปิกในระยะหลังมักประสบปัญหาขาดทุน ทั้งในระยะสั้นและในระยะยาว ในระยะสั้น คือ รายได้ไม่มากพอหากเทียบกับเม็ดเงินที่ลงทุน ส่วนในระยะยาว คือ สิ่งที่ลงทุนไปไม่สามารถนำมาต่อยอดใช้ประโยชน์ในระยะยาวได้ โดยส่วนใหญ่จะมาจากการลงทุนในโครงการที่เกินความจำเป็น เช่น สนามกีฬาที่เมื่อโอลิมปิกสิ้นสุดลงก็ถูกปล่อยให้ร้าง ไม่มีการนำไปต่อยอดใช้งานแต่อย่างใด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Baade & Matheson (2016) แต่ญี่ปุ่นเชื่อมั่นในศักยภาพของตัวเองว่าโอลิมปิกเกมส์ในครั้งนี้จะสามารถนำพาญี่ปุ่นบรรลุเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ต่างๆ โดยเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจได้

อย่างไรก็ตาม การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 มีผลกระทบอย่างหนักต่อการจัดการแข่งขันโตเกียวโอลิมปิกปี 2020 จนต้องเลื่อนการแข่งขันมาเป็นปี 2021 โดยสุดท้ายแล้วโอลิมปิกครั้งนี้ยังคงดำเนินต่อไปท่ามกลางเสียงคัดค้านจากประชาชน แต่เนื่องจากการอยู่ระหว่างการประกาศภาวะฉุกเฉินจึงทำให้การแข่งขันกีฬาโอลิมปิกในครั้งนี้จะต้อง

ดำเนินต่อไปโดยปราศจากผู้ชมในสนาม ซึ่งส่งผลกระทบต่อความหวังให้โอลิมปิกเป็นเครื่องมือกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ เพราะการที่ไม่มีผู้ชมเข้ามาชมเกมการแข่งขันทำให้ญี่ปุ่นต้องสูญเสียรายได้จากการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว และหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่โอลิมปิกเกมส์ในครั้งนี้จะต้องประสบปัญหาขาดทุนเป็นอย่างมาก แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าจะไม่ประสบความสำเร็จในผลประโยชน์ระยะสั้น แต่โครงสร้างพื้นฐานอีกจำนวนมากที่ยังคงนำไปต่อยอดใช้งานได้ในอนาคต และโอลิมปิกในครั้งนี้ได้แสดงให้เห็นถึงภาพลักษณ์และวัฒนธรรมที่แข็งแกร่งมากขึ้น โดยเฉพาะการที่ญี่ปุ่นได้แสดงความสามารถในการรับมือกับสถานการณ์ COVID-19 ได้อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งทำให้ได้รับการยกย่องจากนานาชาติ และทำให้ความเชื่อมั่นที่มีให้แก่ประเทศญี่ปุ่นนั้นมีมากขึ้นซึ่งทั้งหมดนี้จะเป็นประโยชน์ต่อยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต และสุดท้ายโอลิมปิกในครั้งนี้ได้เป็นสื่อกลางในการสร้างแรงบันดาลใจแก่ทั่วโลก รวมทั้งหล่อหลอมจิตวิญญาณของคนญี่ปุ่นให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ถึงแม้ว่าจะไม่ประสบผลสำเร็จด้านเศรษฐกิจตามที่คาดหวังเอาไว้ แต่โอลิมปิกในครั้งนี้ได้กลายมาเป็นจุดเริ่มต้นและรากฐานที่สำคัญที่จะต่อยอดไปสู่การบรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจได้ในอนาคต

5.2. อภิปราย

จากการศึกษา การเป็นเจ้าภาพโอลิมปิกเกมส์ 2020 กับผลกระทบทางเศรษฐกิจและภาพลักษณ์ของญี่ปุ่น พบว่าในการเป็นเจ้าภาพโอลิมปิกในครั้งนี้ ญี่ปุ่นไม่สามารถประสบผลสำเร็จทางเศรษฐกิจได้โดยเฉพาะในด้านของผลประโยชน์ที่จับต้องได้ นอกเหนือจากปัจจัยของการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่ทำให้ญี่ปุ่นต้องสูญเสียแหล่งรายได้หลักจากนักท่องเที่ยวแล้ว ยังพบว่าตลอดการเตรียมการของญี่ปุ่นมีการใช้จ่ายไปกับสิ่งปลูกสร้างที่เป็นส่วนเกินความจำเป็นซึ่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมาแล้วกับเจ้าภาพโอลิมปิกในครั้งก่อนหน้า ซึ่งสิ่งปลูกสร้างที่เกินความจำเป็นนั้นหลังจากจบการแข่งขัน สิ่งปลูกสร้างเหล่านี้ไม่สามารถนำไปใช้ต่อได้มักจะถูกปล่อยให้ทิ้งร้าง แต่ในขณะเดียวกันสิ่งปลูกสร้างที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อได้ซึ่งต่อมามีสิ่งนี้ได้มาเป็นส่วนหนึ่งของ “มรดกทางโอลิมปิก” เช่น สนามกีฬาแห่งชาติที่ยังถูกไปใช้งานต่างๆอีกมากมายในภายหลัง สนามกีฬาต่อสู้ที่ถูกสร้างมายาวนานนับตั้งแต่โอลิมปิก 1964 ก็ยังสามารถใช้งานได้มาจนถึงทุกวันนี้ นอกจากนี้ถึงแม้ว่าจะไม่มีผู้ชมในสนามก็ตาม แต่ภาพลักษณ์ใหม่ที่ญี่ปุ่นพยายามที่จะนำเสนอในที่สุดก็ยังคงได้ปรากฏต่อสายตาผู้ชมทางบ้านที่รับชมทางโทรทัศน์หรือสตรีมมิ่ง และนอกจากนี้การที่โอลิมปิกในครั้งนี้

สามารถดำเนินไปได้ด้วยดีและได้รับความชื่นชมจากทั่วโลกนี้เองก็เป็นส่วนสำคัญในการสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ชาวญี่ปุ่นในการฝ่าฟันปัญหาที่ยังคงเกิดขึ้นต่อไป

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

จินตวัฒน์ ศิริรัตน์. (2561). โตเกียวโอลิมปิกจากอดีตสู่ปัจจุบัน:

การเสริมสร้างภาพลักษณ์จากประเทศรักสันติสู่ประเทศรักสิ่งแวดล้อม. ใน การทูตกีฬาของญี่ปุ่น จีน และ เกาหลีใต้: บทเรียนสำหรับไทย. (น. 114-130). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

The Standard Wealth. (25 กรกฎาคม 2564). เปิดสาเหตุ ‘ญี่ปุ่น’ ฝืนจัด ‘โอลิมปิก’ แม้ไร้คนดูในสนาม ชี้หาก ยกเลิกเท่ากับทิ้งเงินหลายแสนล้านบาท หลังจากนั้นยังต้องจับตาสถานการณ์โควิดในประเทศ. เรียกใช้เมื่อ 21 กุมภาพันธ์ 2566 จาก <https://thestandard.co/olympic-tokyo-2020-reason-why-still-hosting/>

ทีมงานเพนังกีวีมีหนวด. (12 กรกฎาคม 2565). อ่าลา "ชินโซ อาเบะ" ผู้นำที่ทุ่มเทเพื่อวงการกีฬา. เรียกใช้เมื่อ 5 มีนาคม 2566 <https://stadiumth.com/columns/detail?id=313&tab=inter>

The Standard Wealth. (7 สิงหาคม 2564). Tokyo 2020 ทำเศรษฐกิจญี่ปุ่น ‘เจ็บ’ แค่ไหน? กับการเป็นเจ้าภาพ โอลิมปิกเกมส์ที่ขอบสนามโล่งที่สุดในประวัติศาสตร์. เรียกใช้เมื่อ 12 มีนาคม 2566 จาก <https://thestandard.co/olympic-tokyo-2020-japanese-economic/>

ผู้จัดการออนไลน์. (7 พฤศจิกายน 2020). ‘ญี่ปุ่น’ จับมือ ‘องค์การอนามัยโลก’ ป้องกันโควิด-19 พร้อมลุยโอลิมปิก 2020. เรียกใช้เมื่อ 4 กุมภาพันธ์ 2566 จาก <https://mgronline.com/sport/detail/9630000115274>

Narisara Suepaisal. (16 กรกฎาคม 2564). โอลิมปิกนี้ไม่กลัวโควิด ญี่ปุ่นกับปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ต้องจัด Tokyo 2020 Olympics ต่อไป. เรียกใช้เมื่อ 18 มีนาคม 2566 จาก <https://thematter.co/social/tokyo-2020-olympics-economy/149381>

Moneybuffalo. (1 สิงหาคม 2564). ญี่ปุ่นจัด “Tokyo Olympics 2020” ใช้เงินเท่าไร? . 25 กุมภาพันธ์ 2566 จาก <https://www.moneybuffalo.in.th/economy/cost-of-tokyo-olympics-2020>

ดิษยุตม์ ธนบุญชัย. (28 พฤษภาคม 2562). โตเกียวโอลิมปิกจะจัดตามกำหนด ยกเว้นเกิด Armageddon” บอร์ด IOC ยืนยันโอลิมปิกจะเกิดขึ้นในปีนี้ แม้กระแสต่อต้านในญี่ปุ่นรุนแรงขึ้นต่อเนื่อง. เรียกใช้เมื่อ 10

กุมภาพันธ์ 2566 จาก <https://thestandard.co/tokyo-olympics-will-be-scheduled-except-for-armageddon/>

Sunsawon. (15 ตุลาคม 2562). Toyota ส่งยานยนต์ไฟฟ้าไร้คนขับสุดล้ำ ‘e-Palette’ รองรับนักกีฬาโตเกียวโอลิมปิก 2020. เรียกใช้เมื่อ 27 กุมภาพันธ์ 2566 <https://khaorot.com/international-auto-market-news/toyota->

ลงทุนแมน. (19 มิถุนายน 2564). Tokyo Olympics เรื่องที่ กลืนไม่เข้าคายไม่ออก ของญี่ปุ่น. เรียกใช้เมื่อ 18 มีนาคม 2566 จาก <https://www.longtunman.com/30339>

ทรายแก้ว ทิพากร. (2565). โอลิมปิกโตเกียว 2020 โอลิมปิกครั้งที่สองของญี่ปุ่น. ในบทความของศูนย์ญี่ปุ่น-เอเชียศึกษา. เรียกใช้เมื่อ 2 มีนาคม 2566 จาก <http://www.ias.chula.ac.th/tag/japan-asean-studies-center/?navmenu=asiatrend&post=3565>

The Standard Wealth. (6 สิงหาคม 2564). คัมแล้ว! ‘Tokyo 2020’ โอลิมปิกที่ไม่ทำเงิน แต่เพิ่มอิทธิพล ‘Soft Power’ ให้ญี่ปุ่นกระหึ่มโลก. 24 มีนาคม 2566 จาก <https://thestandard.co/tokyo-olympics-2020-soft-power/>

ชานน ลิ้มปรีประสิทธิ์พร. (20 เมษายน 2564). โอลิมปิก โอกาสทองของเศรษฐกิจ หรือวิกฤตที่ซ่อนเร้น. 1 กุมภาพันธ์ 2566 <http://www.fpojournl.com/tokyo-2020-olympics-economic-impact/>

ภาษาอังกฤษ

Baade & Matherson. (2016). *Going for the Gold: The Economics of the Olympics*. เรียกใช้เมื่อ 21 มกราคม 2566 จาก

<https://www.jstor.org/stable/43783713?searchText=olympics+tokyo+2020+economies&searchUri=%2Faction%2FdoBasicSearch%3FQuery%3Dolympics%2Btokyo%2B2020%2Beconomies>

<https://scholarworks.gvsu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1646&context=honorsprojects>
&ab_segments=0%2FSYC-6744_basic_search%2Fcontrol&refreqid=fastly-
default%3Aebdcce139affe3991d4392e5efcb880e

Michael P. Overmayer. (2017). **Economic Impact Analysis on Olympic Host-Cities.** เรียกใช้เมื่อ 26
มกราคม 2566 จาก

<https://scholarworks.gvsu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1646&context=honorsprojects>

Stephen Wade. (2020). **Oxford study: Tokyo Olympics are most costly Summer Games.** เรียกใช้
เมื่อ 9 กุมภาพันธ์ 2566 จาก

<https://scholarworks.gvsu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1646&context=honorsprojects>

International Olympic Committee. (21 June 2022). **Tokyo 2020 Organising Committee publishes
final balanced budget.** เรียกใช้ เมื่อ 22 กุมภาพันธ์ 2566 จาก

[https://olympics.com/ioc/news/tokyo-2020-organising-committee-publishes-final-balanced-
budget](https://olympics.com/ioc/news/tokyo-2020-organising-committee-publishes-final-balanced-budget)

The Asahi Shimbun. (17 May 2021). **Survey: 83% against holding Tokyo Olympics this summer.**

26 กุมภาพันธ์ 2566 <https://www.asahi.com/ajw/articles/14351670>

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายกิตติชัย โพธิ์รุ่งแจ้ง
ที่อยู่	111/1 ซอย ยิงเป้า 4 ตำบลสนามจันทร์ อำเภอเมืองนครปฐม นครปฐม 73000
วันเกิด	8 ตุลาคม พ.ศ. 2543
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2566	กำลังศึกษาระดับปริญญาอักษรศาสตรบัณฑิต สาขาเอเชียศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร
พ.ศ.2562	สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมปลาย จากโรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย

